

SÜG-Press

24. september 2019

leht asub aadressil www.syg.edu.ee

Number 622

KOLMAPÄEVAST LAUPÄEVANI

- K 25.09 Sügisene liikumispäev
Rahvusvaheline Teadlaste ÖÖ
Festival 25.-27.sept
15.00 Ainekomisjonide esimeeste
koosolek
- N 26.09 16.00 Gümnaasiumi mälumängu I
voor
- R 27.09 Euroopa keelte päeva tähistamine
Sügisene looduslaager
gümnaasiumi loodusklasside
õpilastele – 10b, 11b, 12b
MK Euroopa Koolispordi
Päev/ kettagolf
- L 28.09 Sügisene looduslaager
gümnaasiumi loodusklasside
õpilastele – 10b, 11b, 12b
Matemaatika lahtine võistlus
- P 29.09
- E 30.09 10.45 Klassivanemate koosolekud
13.00 Direktsiooni koosolek
Lasteaedade päev
- T 01.10 16.00 Õpilasesinduse koosolek
Vaarandi luulekonkurs
4. kl loodusõpetuse tasemetöö
- K 02.10 14.00 Juhtkonna koosolek
15.00 Tehnikanõukogu koosolek
15.50 Võõrkeelte ainekomisjoni
koosolek
4. kl loodusõpetuse tasemetöö
MK Teatekross
- N 03.10 Õpetajate päeva laat
- R 04.10 Õpetajate päev, lüh tunnid
16.00 Väärivate Ülikool
- L 05.10 Keemia lahtine võistlus
Vabariiklik väikeste kodutütarde
matkavõistlus Kundas

TÄNU TEGIJALE!

Merle Prii – väikeste kodutütarde võistkonna juhendamise eest maakondlikus matkavõistluseks.

PEDAGOOGILISED KÕNELUSED

- K 25.09 LIIKUMISPÄEV
N 26.09 Direktsiooni info

- R 27.09 Irena Sink, Maris Rattasepp.
Kuidas mõista ja toetada digilapsi
- E 30.09 Viljar Aro
- T 01.10 Kersti Truverk, Janne Nurmik.
Supervisioon õpetajatöös
- K 02.10 Inga Paaskivi. TÜ
õpetajakoolituse
praktikakogukonna sügiskoolist
- N 03.10 ÕPETAJATE PÄEVA LAAT
- R 04.10 ÕPETAJATE PÄEV

KAS ÕNNE POOLE VÕI ÕNNE EEST ÄRA

Pea kümme aastat tagasi koolilehes kirjutatud lugu „VALITAKSE MITTE VÕIMU, VAID VABADUST“ läheb taas modifitseerimisele.

Inimesed soovivad õnne ja edu, teiste inimeste austust ja armastust. Praegusel stressirohkel ajal oleks paslik meenutada Albert Einsteini mõtet: „Tähtis pole mitte edu, vaid väärikus“. Minu arvates ei erine meie erakonnad eriti oma soovide poolest, mida teha - tähtis on hoopis KUIDAS. Kas inimestest hoolides või inimestest hoolimata; kas avameelselt, ausalt ja otse - või salaja, varjates ja kõrvalteid pidi? Kas kuulata inimesi või nimetada neid tagurlikeks, uuendusi mittetoetavateks ja paigalseisjateks?

Meie vald võiks olla ÕNNEVALD või meie saar ÕNNESAAR — osakem vaid tema täiust hinnata. Me oleme tõesti juba nii rikkad ja targad, et võiksime endale eesmärgiks seada „tahta seda, mida me saame“, mitte „saada seda, mida tahame“. Me ei pea kihutama, sest TARK MEES EI TORMA. Juba Epictetus ütles, et on ainult üks viis, kuidas õnnelikuks saada, ja see eeldab, et lakkame muretsemast asjade pärast, mis ei allu meie tahtele. Täna on õigus nii optimistidel, kes arvavad, et meie maailm on kõige parem, kui ka pessimistidel, kes kardavad, et see võibki nii olla. Miks peaksime elama Bertrand Russelli tähelepanekuid mööda: „Vähe on neid, kes suudavad olla õnnelikud TEIST INIMEST, usku või rahvust vihkamata“? Palju kindlam oleks järgida vana hea Albert Einsteini valemit: EDU = TÖÖ + VABA AEG + SUU

KINNI HOIDMINE. Paraku on see viimane sageli just kõige raskem — meie suhtluskultuur on kahjuks üles ehitumas mitte kuulaja-, vaid rääkijakeskselt. Popp on kiruda, halada, süüdistada ja manada. Seda annab muuta — vähemasti ühes vallas — Õnevallas. Rohkem kuulamist, mõistmist, aru-saada-tahmist, huumorit ja küte on strateegilised valdkonnad — rohkem ümbersõnamist ja tunnete peegeldamist. Rohkem haridust ja haritust — küll siis tuleb kõik muugi. Oleme kuulnud, et elekter ja küte on strateegilised valdkonnad. Veelgi tähtsam on oma käes hoida meie laste haridust. **TARK VALD** peab olema tarkuse loomise monopoliks — poliitilise või lihtsalt asjatundmatuse käsikähmluse altarile ei saa koole tuua.

Õnn ju sõltub kolmest asjast: et oleks, keda armastada; et oleks, mida teha; ja et oleks, mida loota. Armastagem siis oma valda (paremini kõlab siiski, et Saaremaad) kogu südamest, tehkem oma tööd kogu hingest ja lootkem meie kõigi unistuste täitumist. Meie kõik — ka Sina, lugeja.

Viljar Aro, koolijuht

EUROOPA KEELTEPÄEV SAAREMAA ÜHISGÜMNAASIUMIS

Euroopa Nõukogu algatusel tähistatakse alates 2001. aastast iga aasta 26. septembril Euroopa keeltepäeva. Saaremaa Ühisgümnaasiumis on Euroopa keeltepäeva tähistatud samuti alates 2001. aastast. Esimestel aastatel tähistati seda päeva keelealase viktoriiniga. Viimastel aastatel on aga seda päeva kasutatud mõne Euroopas asuva maa tutvustamiseks. Koolis on toimunud Saksamaa, Prantsusmaa, Venemaa, Wales'i, Itaalia, Soome, Läti, Kreeka ja Eesti päevad. Sel aastal otsustas võõrkeelte ainekomisjon tuua kõigile veidi lähemale Belgia.

Meie tähistame seda päeva reedel, **27. septembril**. Selle päeva puhul on kooli seintel infot Belgia kohta ja ustesildid ei ole eestikeelsed. **Kell 10.00** ootame aulasse kõiki **gümnaasiumiõpilasi kogunemisele**, kus esineb praegu 11.b klassis õppiv vahetusõpilane Jeroen André De Ryck Belgiast. **Kell 10.45** on aulas Belgia-teemaline **viktoriin Kahooti vormis**. Sellest saavad osa võtta **5.-12. klasside õpilased**, võistkondade suurus on **1-3 õpilast**. Algklasside õpilased saavad küsimustele vastata kirjalikult.

Diana Õun

Teadlaste ÕÖ Festival Saaremaa Ühisgümnaasiumis

25. september

SEENENÄITUS SÜGI I korrusel

26. september

08.10 Keemia töötuba **9.c** „Värviline happesusemääraja“ ruumis 222

08.10 Füüsika töötuba **7.b** „CD-hõljk“ ruumis 320

08.10 Füüsika töötuba **7.c** „LED latern“ õpilaskodus ruumis 319

09.00 Füüsika töötuba **7.e** „LED latern“ õpilaskodus ruumis 301

09.00 Füüsika töötuba **8.a** „Hologramm“ ruumis 320

10.00 Füüsika töötuba **8.e** „Vaakumpump“ õpilaskodus ruumis 202

10.00 KBFI teadlane Andre Koit „Keemiast personaalmeditsiinini“ ruumis 141

11.00 KBFI teadlane Andre Koit „Keemiast personaalmeditsiinini“ ruumis 138

11.45 Jäätise valmistamine ruumis 141. Osalevad **1.a ja 1.b** klass

12.00 Füüsika töötuba **9.c** „Lihavaba pihv“ ruumis 320

12.45 Jäätise valmistamine ruumis 141. Osalevad **1.c ja 1.d** klass

14.00 Teadusteatri etendus ruumis 416. Osalevad **7.a ja 7.b** klass

27. september

10.00 Füüsika töötuba **7.a** „CD-hõljk“ ruumis 416

12.50 Suur pauk kooli staadionil

27. - 28. september

10.b, 11.b, 12.b looduslaager Vilsandi rahvusparkis

Anne Teigamägi

Purjetamise meistrivõistlused

13.-15. septembril toimus Pärnus 2019. a purjetamise Eesti meistrivõistluste 4. ja ühtlasi viimane etapp.

Optimist-klassis osales aasta jooksul 113 erinevat võistlejat, sh ka Lätist ja Leedust. 2019. a kokkuvõttes saavutas 113 võistleja hulgast **Rico Alliksoo (8.b klass) 6. koha**, **Kaur Vesberg (6.b klass) 10. koha**, **Sten Erik Mägi (6.b klass) 25. koha**.

Seejuures Eesti võistlejate arvestuses (94 võistlejat) olid samad poisid vastavalt 5., 8. ja 23. kohal.

Uku Vesberg (3.a klass) saavutas alla 12-aastaste (U12) arvestuses Eesti võistlejatest **10. koha**.

Teistest saarlastest tuli Henri Lember KG-st 8. ning Artur Ader Vanalinna Koolist 12. kohale. Karl Koppel KG-st tuli U12 arvestuses 5. kohale.

Võistlusklassis Laser Radial tuli Daniel Rüütel 5.-ndaks. Samas klassis saavutasid KG noormehed Peeter Kaju 1. ja Silver Vahstein 3. koha.

Konkurents on Optimist-klassis väga tugev, seega meie laste kohad on kõrgelt hinnatavad.

Õnnitleme tublisid purjetajaid!

SÜG-Press

VÄIKESED KODUTÜTRED VÕISTLUSTULES

Laupäeval, 21. septembril kogunesid kuni 12-aastased kodutütred kogu Saaremaalt kokku, et võtta mõõtu piirkondlikus matkavõistluses.

Alustuseks oli rivistus, nii kodutütarde kui juhendajate. Tervitussõnad ütles meie noorteinstruktor Ingrid Paiste. Seejärel said tüdrukud teada võistluse korralduslikust pooltest ning et ülemaailmsel koristuspäeval on võimalik lisaks võistlusele ka koristamises kaasa lüüa. Kõik võistkonnad said oma teele kaasa ka prügi kotid, mis, nagu selgus, kaks tundi hiljem olid täitunud igasuguse kraamiga.

Koristusaktsiooni tulemus

Seejärel oli aeg lahkuda koos kohtunikega igäiks isesunas oma algstardipunkti. Ees ootas kaks tundi orienteerumist ning igasuguste kodutütardele vajalike oskuste proovipaneekut.

Kokku oli üheksa punkti, mis tuli järjekorras läbida. Proovile tuli end panna kiiruse peale Eesti pusle kokkupanekus, kannatanule esmaabi andes, täpsusvisked näitasid osavust, teadmisi kontrolliti kodutütarde ristsõnas, presidentide tundmises, tähelepanelikkus tuli kasuks looduses liikudes, koostööoskuse rakendamine näitas, kuidas tuleb kaaslast usaldada ja kui tähtis on edastatud sõnum.

Meie teine võistkond koostööd harjutamas

Kõige enam valmistas peavalu, kuidas mõõta kaugusi ja kõrgusi käepäraste vahenditega.

Võiduvõistkond kaugust mõõtmas

Kaks tundi läks lenneldes ning viimane pooltund enne autasustamist kulus hõbekõrõidel kõlakojas harjutades, näljastel maitsvat pirukat nosides ning loomulikult ootusärevalt üksteisega arutades, mitmendale kohale võiks oma teadmistega tulla. Ja siis oligi aeg esikolmiku väljakuulutamiseks.

SÜGi kodutütardel läks suisa suurepäraselt: segavõistkond koos Vanalinna Kooliga platseerus tublile 5. kohale (Loore Lee Kirss ja Anett Kahju 6.A-st) ning Tuule Kalamees (5.A), Lisette Steinberg (4.A), Olivia Laidma (6.A), Marta Reial (6.A) saavutasid 1. koha. Nüüd ootab neid ees Saaremaa esindamine vabariiklikul võistlusel Kundas.

Olivia, Marta, Tuule. Pildilt puudub Lisette

Suur aitäh ka meie vanematele kodutütardele (Eliise Kask, Rebecca Reial, Katrin Lindmäe, Hanna Saaretal), kes tulid appi kohtunikena ning mõtlesid välja kolm toredat ülesannet võistlejatele.

Merle Prii, SÜGi kodutütarde juhendaja

NUHKUR NAHISTAB

Mõistata ära neli küsimust! Vastuste esitähedest saad kokku ühe sõna. Selle võid saada aadressile merle.prii@syg.edu.ee ja kui oled esimene karme õige sõna saatja, ootab sind väike vaevatus ka :)

1. Kes on mesikäpp?
2. Täida punktiir: Charles Dickens „..... Twist“
3. Täida punktiir: „Igal ..... on oma mihkclipäev“
4. Kes on pildil?

SÜGPress